

SALVETE!

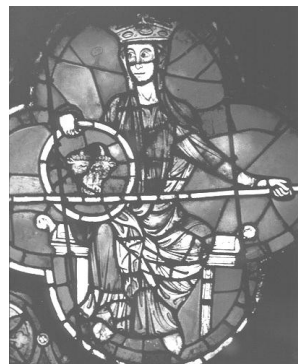
On aika jälleen kerätä kaikki antiikin kielten, kulttuurin ja historian ystävät ja tulla yhteen ja kokoontua kuulemaan Paideia ry:n syksyn ensimmäistä esitelmää. Esitelmöitsijäksi saapuu Helsingin yliopistosta latinan kielen ja Rooman kirjallisuuden dosentti Maijastina Kahlos, joka puhuu myöhäisantiikin uskonnollisesta suvaitsevaisuudesta otsikolla *'Patientia ja poikilia – suvaitsevaisuutta myöhäisantiikissa?'* Kahlos on erikoistunut myöhäisantiikin kulttuuri- uskonto- ja aatehistoriaan; hänen tutkimusprojektinsa *Kiistaa, kamppailua ja keskustelua – Pakanat ja kristityt myöhäisantiikin murroksessa* selvittää kristittyjen polemiikkia pakanoita ja erityisesti polyteistisiä uskontoja vastaan vuosina 380-430. Yhdessä Raija Sarasti-Wileniuksen kanssa Kahlos on myös suomentanut Henrikin Liivinmaan kronikan (*Heinrici chronicon Livoniae*), joka ilmestyi 2003 SKS:n kustantamana. Teos *Roomalaista arkea ja jublaa*, jonka Kahlos toimitti yhdessä Marja-Leena Hännisen kanssa, ilmestyi vuonna 2004. Tällä hetkellä Kahlos toimii akatemiaturkijana.

Mielenkiintoisesta puhujavieraasta on siis kysymys, joten tervetuloa kuuntelemaan ja keskustelemaan!

ESITELMÄ

dosentti Maijastina Kahlos

*Patientia ja poikilia –
suvaitsevaisuutta
myöhäisantiikissa?*

"PATIENTIA" - YKSITYSKOHTA
RUUSUKKUNASTA, NOTRE-DAME, PARIISI.

TIISTAINA 25. LOKAKUUTA
KLO 18.15
LS II, TURUN YLIOPISTO
(HALLINTORAKENNUS)

Tervetuloa!

MYYTTEJÄ JA PUHETAITOA - PARHAITA HEDELMIÄ SYKSYN KIRJASADOSTA

Syksyn 2005 kirjasadosta löytyy jälleen maikoisia antimia antiikin ystäville. Sadossa on kirjoja laidasta laitaan: ylistyspuheita kaljulle päälle, uudelleen muokattuja myyttejä, puhetaitoa, suurmiehiä Pythagoraasta Caesariin, merirosvoja, roomalaisia sotilaita

Takuuvarmalta Tammelta ilmestyy Olympos-sarjassa tällä kertaa *Kaljunden ylistys ja muita ylistyksiä*, joka sisältää ylistyspuheen mm. Synesios Kyreneläiseltä, Gorgiaalta ja Lukianokselta. Oman ylistyspuheensa saavat sekä kalju pää että kärpänen. Suomentajina ovat olleet Vesa Vahtikari ja Arto Kivimäki.

Tammi näyttää myös aloittaneen uuden ja paljon lupaavan Myytit-sarjan, jonka aloittavana teoksena ilmestyy Karen Armstrongin *Myyttien lyhyt historia*. Tämän jälkeen uudelleen kerrottujen myyttien sarjassa julkaistaan kanadalaisen Margaret Atwoodin *Penelopeia - Penelopen ja Odysseuksen myytti*, jossa Atwood antaa Penelopen ja 12 hirtetyn neidon kertoa oman versionsa tarinasta.

Samassa Myytit-sarjassa ilmestyy myös Viktor Pelevinin *Kaubukypäri - Thesenuksen ja Minotauruksen myytti*, jossa Minotauruksen myytti saa varsin modernin tulkinnan. Chattiyhteydessä keskenään olevat henkilöiden puheista hahmottuu jokaisen ikioma ja kaikille yhteinen labyrinthi hirviöinen ja pelastumistoiveinen.

Edellisten lisäksi Tammelta ilmestyy myös Fredrik Långin romaani *Elämäni Pythagoraana*, jossa Lång on rakentanut Pythagoraan elämää legendojen, tiedonkatkelmien ja oman näkemyksensä pohjalta.

Otavalta ilmestyi jo kesällä Keisari-sarjan toinen osa *Kuninkaiden kuolema*, joka jatkaa ensimmäisessä osassa *Rooman portit* alkanutta Caesarin elämäkertaa. Tällä kertaa mukana heiluu mm. traakilainen gladiattori nimeltä Spartacus. Englanniksi sarjassa

on jo ilmestynyt seuraava osa *The Field of Swords*; neljäs osa *The Gods of War* on ilmestymässä vuoden 2006 tammikuussa: katso <http://www.conniggulden.com>>Emperor.

Otavan mahtavien aiheiden linjaa jatkaa brittikirjailija Robert Harrisin *Pompeji*, jossa "luonnonkatastrofi iskee lomaparatiisiin antiikin Roomassa". Romaanin on englannista suomentanut turkulainen Jaakko Kaanpää ja sotkeutuipa allekirjoittanutkin työhön etsiskelemällä yliopiston kirjastosta tutkimuskirjallisuutta antiikin akvedukteista ja arkkitehtuurista Jaakolle avuksi. Varsinaista asiantuntija-apua antoi suomentajalle kuitenkin jäsenemme Pekka Tuomisto.

Pekka Tuomisto jatkaa myös omia suomennoksiaan; nuorten sarjassa Roomalaismysteereit ilmestyy jo kolmas osa *Pompejin merirosvo*, jossa etsiväystävyykset Flavia Gemina sekä Jonathan, Nubia ja Lupus saavat taas uutta selvitettävää. Roomalais-

mysteereissä ovat aiemmin ilmestyneet Ostian koirat (2003) ja Vesuviuksen salaisuudet (2004). Sarjan kirjoittaja on Caroline Lawrence ja sitä kustantaa suomeksi WSOY.

Pekka jatkaa töitään myös Karistolla; Giampaolo Casatin *Alessandro Magno* on kääntynyt suomeksi nimelle *Valloittaja Aleksanteri Suuri*. Aleksanteri-myytin aineksia ovat olleet hänen lyhyt mutta vaikuttava elämänsä, uskomattomat sotaretkensä sekä monitahoinen persoonallisuutensa.

Arto Kivimäki puolestaan on suomentanut Karistolle Lesley Simsin kirjoittaman ja Ian McNeen kuvittaman lastenkirjan *Roomalaisen sotilaan käsikirja - Kaikki mitä aloittelevan sotilaan tulee tietää*. Kirja kertoo, miten Rooman armeijan miekkaa käytetään tai miten sandaaleja hoidetaan. Opas sekoittaa faktaa ja huumoria ja antaa samalla tietoa antiikin historiasta ja taistelutekniikoista sekä tieteen roomalaisen sotilaan työstä.

Hauska erikoisuus on WSOYn *Antiikin ennätysiiä*, johon arkeologit Allan ja Cecilia

Klynne ovat koonneet joukon kummallisia erikoisuuksia antiikin maailmasta; mm. Mikä oli antiikin ajan pahin terroriteko? Mikä oli Rooman meluisin työpaikka? Mikä oli omituisin herkku tai minkä kokoinen oli antiikin suurin laiva?

Jokohan tänä syksynä kustannusyhtiö Summa saisi ulos jo jokin aika sitten lupaamansa Sofokleen suomennokset *Elektra*, *Trakhiin naiset*, *Aias* ja *Filoketes*. Odotettavissa pitäisi olla myös Friedrich Nietzschen *Filosofia Kreikan traagisella aikakaudella ja muita esseitä kreikkalaisista*, josta tosin on kustantamon sivuilla vain lakoninen maininta "tulos".

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura julkaisee tänä vuonna uusitun painoksen Daniel Jusleniuksen teoksesta *Aboa vetus et nova – Vanha ja uusi Turku*. Nyt julkaistava teos on nelikielinen (latina, suomi, ruotsi, englanti)

versio Jusleniuksen väitöskirjasta. Vanha ja uusi Turku on Jusleniuksen väitöskirja vuodelta 1700, ja se käsittelee turkulaisuuden ja suomalaisuuden syvintä olemusta.

SKS:n kustantamana julkaistaan Tuomas Heikkilän tutkimus *Pyhän Henrikin legenda*, johon Heikkilä on koonnut yhteen Suomen vanhimman kirjallisen teoksen, pyhän Henrikin latinankielisen legendan säilyneen lähdemateriaalin. Tutkimus sisältää mm. pyhän Henrikin legendan säilyneiden lähteiden yksityiskohtaisen luettelon.

Viimeisenä mutta tärkeimpänä on uutuuksista mainittava suomennos Marcus Tullius Ciceron teoksesta *Pubujasta*, työn on ottanut suorittaakseen Aulikki Vuola. Ciceron retoriikkaa käsittelevää dialogimuotoista teosta voidaan pitää synteessä Ciceron omasta pitkästä kokemuksesta poliittisena puhujana. Teoksessaan Cicero keskittyy nimenomaan hyvän puhujan ominaisuuksiin ja sen tyylilähtöisesti Platonin mallin mukaisesti kepeästä keskustelusta pitkiin, opettavasävyisiin monologeihin. Jäämme jännityksellä odottamaan julkaisua.

Jälleen on siis antiikin ystävillekin tarjolla iloa syksyn iltoihin. Klassillis-filologisen yhdistyksen lehden *Folium Classicum* verkkosivustossa

<http://www.helsinki.fi/hum/kla/kfy/folium.html> on luettavissa tarkemmat listaukset sekä tämän että edellisen vuoden antiikin ystävien kirjoista.

LEENA JÄRVELÄINEN

JÄSENMAKSUT

Kaikille niille, jotka ovat unohtaneet maksaa kuluvan vuoden jäsenmaksunsa, on lähetetty tämän Acta Diurnan mukana asianmukainen muistutus, joko paperilla tai sähköisesti. Eli jos et ole muistutusta saanut, olet suorittanut jäsenmaksusi esimerkiksi (ja kuulut sen myötä hyvin harvalukuisen joukkioon, ettemme sanoisi yhdistyksen eliittiin; onpa niitäkin, jotka pyrkivät maksamaan maksunsa jopa kaksi kertaa vuodessa, rahastonhoitajan huom.). Paideian kerää jäsenmaksuja kalenterivuositain, joten tammikuussa jälleen voitte varautua hellittämään kukkaronne nyörejä!

YHDISTYKSESTÄMME

Paideia ry:n jäsenistö on melko laaja: jäseniä on yli yhdeksänkymmentä. Uusien jäsenien rekrytointi on perinteiseen tapaan ollut jähmeähköä, mutta vanhat jäsenet ovat onneksi osoittautuneet sitkeiksi. Millaisesta kerhosta sitten on kysymys? Yhdistyksen pääasiallinen toimintamuoto on esitelmätilaisuuksien järjestäminen kahdesta kolmeen kertaa lukukaudessa sekä satunnainen muu toiminta, pääasiassa erilaisten merkkipäivien yhteydessä. Paideian perustussanoja lainatakseni yhdistyksen tarkoituksena on "virittää ja ylläpitää kreikkalais-roomalaiseen muinaisuuteen kohdistuvaa mielenkiintoa, edistää antiikin tutkimusta ja klassillisten kielten opetusta sekä yhdistää klassillista sivistystä harrastavia kansalaisia." Näillä sanoilla on hyvä toivottaa tervetulleeksi yhdistyksen pariin uudet opiskelijasukupolvet!

JUTTUJA ACTAAN!

Kuulitko jonkin antiikkiin ja/tai antiikin tutkimukseen liittyvän mielenkiintoisen uutisen, jota haluat levittää muillekin paideialaisille? Kerro siitä Acta Diurnan toimittajalle, niin laitetaan se lehteen. Tai jos sinulla on jokin muu lyhyehkö juttu, jonka haluat julkaista asiantuntevalle yleisölle, Acta voi olla forumisi! Lähesty siis Paideian sihteeriä sähköpostitse (minna.seppanen@utu.fi) tai luonnossa klassillisten kielten oppiaineen käytävällä Juslenian kolmannessa kerroksessa.

PAIDEIAN YHTEYSTIEDOT

Osoite:

Paideia
c/o Klassilliset kielet ja antiikin kulttuuri
20014 TURUN YLIOPISTO

Verkossa:

<http://org.utu.fi/muut/paideia/>

Sähköposti:

puheenjohtaja: jyri.vaahtera@utu.fi
sihteeri: minna.seppanen@utu.fi

Kaikissa yhdistystä koskevissa asioissa voi ottaa yhteyttä puheenjohtajaan tai sihteeriiin.